

Succesvolle sector:

Wereldconcurrentiepositie Argentijnse zuivelindustrie gunstig

Kleine investeringen maken grote verschillen

Het gaat goed met de Argentijnse zuivelsector. Maar er is in zowel letterlijke als figuurlijke zin nog meer dan genoeg ruimte voor verbetering. Met behulp van Nederlandse kennis en technologie zou de sector zich tot een efficiëntere en nog meer op kwaliteit gerichte speler op de internationale zuivelmarkt kunnen ontwikkelen.

Tussen 1980 en 2004 steeg de melkproductie in Argentinië met 78% van 5.147 naar 9.200 miljoen liter met een waarde van US\$ 1.433 miljoen. Driekwart van deze productie werd afgezet op de interne markt en 268.000 ton melkproducten werd geëxporteerd. Na de landbouw- en vleessector levert de zuivelsector de grootste bijdrage aan het Argentijnse Bruto Nationaal Product. Op mondiaal niveau bezette Argentinië op de ranglijst van melkproducerende landen in 2004 de 13e plaats met 1,7%.

Primaire productie

De explosieve groei van de zuivelsector in pakweg de laatste twee decennia kon plaatsvinden dankzij ontwikkelingen in voornamelijk de primaire productie. Argentijnse bedrijven zijn geheel of gedeeltelijk afhankelijk van buitenlands kapitaal. De afgelopen twee

Industriële bestemming van melk in % van totale primaire productie (2004)

Kaas	37
Melkpoeder	27
Consumptiemelk	17
Overig	19

decennia werden gekenmerkt door fusies en sluitingen van bedrijven en door de vorming van coöperaties. De aanhoudende vermindering van het aantal melkveehouderijen in deze periode met maar liefst 57% ging gepaard met een ruime verdubbeling van de veestapel en een toename van de individuele productie per koe met 48%. Sinds eind jaren '80 is de gemiddelde productie per melkveehouder bijna verviervoudigd. Ook de gemid-

Geografische concentratie in % van primaire en industriële productie (2004)

Santa Fe	36
Cordoba	35
Buenos Aires	24
Overige provincies	5

delde nationale productiviteit is sinds 1988 meer dan verdubbeld door investeringen in technologie. Daarnaast leidde regelgeving in de jaren '90 tot verbetering van de hygiënisch sanitaire omstandigheden, wat de kwaliteit van zowel de melk(producten) als de samenstelling ervan ten goede kwam. En dan werd de zuivelproductie door de toenemende opbrengst ook nog concurrerend voor andere grondafhankelijke activiteiten, waardoor de sector buiten zijn traditionele geografische grenzen kon groeien.

Onevenwichtige groei

De groei van de Argentijnse zuivelindustrie was zeer onevenwichtig. Slechts een klein deel van de bedrijven bevindt zich qua technologie en kwaliteit op internationaal niveau. Een twaalfstal bedrijven ontvangt 50 tot 60% van de primaire productie en genereert hiermee 80% van de nationale output. Deze grotere veehouderijen die onderdeel zijn van of onder contract staan bij de indus-

Ongeveer 90% van de Argentijnse melkkoeien behoort tot het ras Holando Argentino.

De belangrijkste bedrijven in de Argentijnse zuivelsector

Grote nationale bedrijven
(marktleiders met een gezamenlijke omzet van meer dan 170 miljoen dollar per jaar)

Mastellone Hnos. N.V.
Sancor Coöp. B.V.

Multinationale bedrijven
(representeren gezamenlijk meer dan 15% van de jaarlijkse sector-omzet)

Nestlé Argentinië N.V.
Parmalat Argentinië N.V.
Danone N.V. (joint venture met Mastellone)
Bongrain (Santa Rosa Est.)

Middelgrote bedrijven

Molfino Hnos. N.V.
Milkaut Melkveehouders Associatie
Williner, Suc. De Alfredo
Veronica N.V.
Manfrey
Bodini

Vanwege de hitte worden melkstallen voorzien van ventilatoren.

triële marktleiders, zijn over het algemeen volledig gemoderniseerd en richten zich vooral op de externe markt. De middelgrote op de interne markt georiënteerde bedrijven kampen vaak nog met een gebrekkige uitrusting. Veelal ontbreekt het deze bedrijven aan de financiële middelen. Kleine investeringen kunnen in deze groep al grote verschillen maken.

Enorme potentie

Verwacht wordt dat de vraag naar melk en melkproducten wereldwijd sneller zal toenemen dan het aanbod. Een situatie waarvan Argentinië veel profijt zou kunnen hebben. Het land is bij uitstek geschikt voor activiteiten die voornamelijk gebaseerd zijn op grondgebruik en kent geen productielimiterende regelingen. Bovendien doet de gunstige koers van de peso ten opzichte van de dollar de export opbloeien. De Argentijnse zuivelsector lijkt dan ook een enorme potentie te hebben. De capaciteit en mogelijkheden van de sector worden duidelijk weergegeven door de indrukwekkende groeicijfers. Meer en meer multinationals vestigen zich in Argentinië en investeren in de vergroting van de productiecapaciteit van vooral voor de export producerende bedrijven. De grootste potentie voor schaalvergroting ligt echter bij de middelgrote bedrijven.

Kwaliteitsverbetering

Nederland zou op verschillende manieren kunnen inspelen op de huidige situatie in Argentinië. Op het gebied van de primaire productie zou ons land een rol kunnen spelen in de kwaliteitsverbetering van

onder meer het grasland en de waterafvoer. De Argentijnse melkveehouderij wordt gekenmerkt door haar extensieve karakter. Het veevoer bestaat voor 60 à 70% uit gras. De kwaliteit hiervan heeft dus grote invloed op de productiviteit van de veestapel. Argentinië heeft een begin gemaakt met de ontwikkeling en verbetering van grassoorten, maar importeert tot op heden het overgrote deel nog in zaadvorm uit de Verenigde Staten. Tijdens langdurige of zware regenval komen grote delen agrarische grond onder water te staan. Als gevolg hiervan is deze veelal vruchtbare grond deels of geheel onbruikbaar. Een goede waterafvoer zou een vergroting van het landbouwareaal opleveren. Daarnaast kan Nederland een bijdrage leveren aan de kwaliteitsverbetering van zowel de melkkoeien als de stieren. De Argentijnse melkkoeien behoren voor het overgrote deel tot het ras Holando Argentino. Om degradatie door inteelt tegen te gaan, wordt sperma geïmporteerd uit de Verenigde Staten, Canada en Nederland. De Nationale Stamboek Vereniging (ACHA) werkt hard aan de genetische verbetering van dit ras.

Transport, industrie en scholing

Ook op het gebied van transport en industrie liggen kansen. Zo is het merendeel van de Argentijnse melkveehouderijen alleen toegankelijk via onverharde wegen. Bij regen

kunnen de koelingwagens de boerderijen niet bereiken. Hierdoor ontstaan opslagproblemen en treedt kwaliteitsverlies op. Om gehoor te kunnen geven aan de grotere vraag zal proces- en productoptimalisatie moeten plaatsvinden. Op dit moment is er nog maar één fabriek die een verwerkingscapaciteit heeft van meer dan een miljoen liter per dag. Bovendien vraagt de wereldwijd toenemende vraag naar luxe en gespecialiseerde producten om productdifferentiatie. Argentinië exporteert nu vooral melkpoeder en kaas. Wil het land een rol van betekenis blijven spelen op het wereldtoneel dan zullen productieprocessen moeten worden aangepast. Daarnaast dient een afzetmarkt te worden gegeneerd en is een goede organisatie van het transport van groot belang. Tot slot laat de productiviteit van de beroepsbevolking te wensen over. Scholing van zowel loonwerkers als organisatorische medewerkers is gewenst.

Technologie en kennis

Op dit moment zijn al enkele Nederlandse bedrijven in Argentinië actief in verschillende onderdelen van de zuivelketen. Ook bestaan er al banden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling. Vooral dit laatste vinden de Argentijnen zeer wenselijk. Verscheidene onderzoeksinstituten, waaronder het Nationale Agrarische Onderzoeksinstituut (INTA), zijn bezig met het verbeteren van de kwaliteit van het primaire product. Het gaat hierbij onder meer om genetica, graslandverbetering en de optimalisatie van het productieproces. Veel van de hiervoor noodzakelijke technologie en kennis komt tot op heden uit de Verenigde Staten en Canada, maar waarom zouden hier geen mogelijkheden liggen voor Nederland?

LNV-bureau Buenos Aires

Het rapport *The Argentine Dairy Sector* is beschikbaar en kan worden opgevraagd bij mevr. Lia Luijkx-Visser via a.p.luijkx-visser@minlnv.nl.